

וזהו כוונת רש"י בדבריו (אותם יש לראות כדיבור אחד מתמשך, שבמהלכו הוא משתמש בלשון הכתוב, ולא כשני דיבורים שונים) – "את שנים-עשר נשיאים הללו, אשר נקבו לו כאן בשמות": אמנם אנשים אלה היו מוכרים כבר קודם לכן כ"שנים עשר נשיאים", אבל מאחר ש"כאן", בפרשה זו, הם "נקבו בשמות" בתפקיד חדש, כ"קרואי העדה" – היה על משה "לקחת" אותם שוב ולמנות אותם לתפקידם החדש.

(לקוטי שיחות חכ"ג ע' 1 ואילך)

וְיָשִׁיעוּ

ט

וּבְנֵי הַמִּשְׁכָּן יוֹרִידוּ אֹתוֹ הַלְוִיִּם וּבְחַנַּת הַמִּשְׁכָּן יָקִימוּ
אֹתוֹ הַלְוִיִּם וְהִזְרֹה הַקָּרֵב יוֹמֵת. וַחֲנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ עַל
מַחֲנֵהוּ וְאִישׁ עַל דָּגְלוֹ לְעִבְאָתָם. וְהַלְוִיִּם יַחֲנוּ סָבִיב
לְמִשְׁכַּן הָעֵדֻת וְלֹא יִהְיֶה קֶצֶף עַל עֵדֻת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (א, נא נג)

"ולא יהיה קצף – אם תעשו כמצוותי לא יהיה קצף; ואם לאו, שייכנסו
זרים בעבודתם זו – יהיה קצף" (רש"י)

מדברי רש"י עולה, שהמלים "ולא יהיה קצף על עדת בני ישראל"
מכוונות לעונש שיחול על בני-ישראל במקרה שייכנסו זרים לעבודתם של
הלוויים, בדומה לאמור קודם לכן "והזר הקרב יומת".

אלא שלכאורה פירוש זה צריך ביאור:

(א) לשם מה צריך הכתוב לחזור שוב על עונשם של זרים הנכנסים
לעבודת הלוויים, לאחר שכבר נאמר קודם לכן "והזר הקרב יומת"?

(ב) מדוע מפסיק הכתוב בין שתי האזהרות על עונשם של זרים הנכנסים לעבודת הלויים ("וזהו הקרב יומת", "ולא יהיה קצף על עדת בני ישראל") בפסוקים העוסקים, לכאורה, בנושא אחר לחלוטין – סדר חנייתם של בני-ישראל מסביב למשכן?

ויש לומר, שרש"י מיישב קשיים אלה בדיוק לשונו – "אם תעשו כמצוותי לא יהיה קצף":

המלים "אם תעשו כמצוותי" מתייחסות למצוה המתוארת בפסוקים האחרונים – "וחנו בני ישראל איש על מחנהו ואיש על דגלו לצבאותם, והלויים יחנו סביב למשכן העדות", כלומר שיש להקפיד על אזורי המחנה הנפרדים של בני-ישראל ושל הלויים ולשמור על הפרדה ביניהם.

ובהמשך לכך מבאר הכתוב את הצורך בהקפדה יתרה על הפרדה זו – כדי ש"לא יהיה קצף על עדת בני ישראל": אם הלויים לא יקפידו על ההפרדה בין אזורי המחנה, ותיווצר ערבוביה בין הלויים ובין הישראלים – הדבר עלול לגרום בסופו של דבר לכניסתם של זרים לתחום עבודת המשכן ("שייכנסו זרים בעבודתם זו"), דבר שיביא לידי "קצף על עדת בני ישראל".

וזהו דיוק לשון הכתוב "ולא יהיה קצף על עדת בני ישראל", לשון רבים³⁸ – שכן המדובר כאן אינו במקרה בודד של זר שהתקרב לעבודת המשכן, אלא במצב של ערבוביה בין מחנה ישראל למחנה הלויים, ערבוביה הנגרמת על-ידי ביטול ההפרדה וכניסתם של זרים רבים למחנה הלויים³⁹.

(לקוטי שיחות חכ"ח ע' 1 ואילך)

38. ראה אבן עזרא (בפסוק נג) וגור אריה (בפסוק נא) שהתקשו בכך.

39. ויש לומר, שמסיבה זו שינה גם רש"י מלשון הכתוב "וזהו הקרב יומת" (בלשון יחיד), וכתב "שייכנסו זרים בעבודתם זו" (בלשון רבים).